

ПОЗИЦІЯ ВСЕСВІТНЬОГО ФОНДУ ПРИРОДИ WWF ЩОДО БУДІВНИЦТВА КАСКАДУ ВЕРХНЬОДНІСТРОВСЬКИХ ГІДРОСТАНЦІЙ

Будівництво каскаду Верхньодністровських гідроелектростанцій (далі Проект) передбачено Програмою розвитку гідроенергетики на період до 2026 року, яка схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 552р від 13 липня 2016 р (далі Програма-2026).

В рамках Проекту передбачене будівництво каскаду із шести руслових/дериваційних гідроелектростанцій сумарною потужністю 390 МВт (прим. Програма)

- *руслова ГЕС – це гідроелектростанція, де напір води створюється за рахунок греблі*
- *дериваційна ГЕС – це гідроелектростанція, воду до якої відводять з русла річки трубою, каналом чи лотком*

WWF вважає, що Проект матиме значний негативний вплив на довкілля та створить соціальну напругу в регіоні.

Проект згубно вплине на водні екосистеми та екопослуги; території, на яких розташовані населені пункти, пам'ятки археології та архітектури, можуть бути затоплені; греблі унеможливають розвиток популярного на сьогоднішній день виду водного туризму - сплаву по Дністру.

Міністерство екології та природних ресурсів України (Мінприроди) також не погоджується із Проектом (лист №5/1-8/6360-16 від 06.07.2016). На думку Мінприроди, Проект може мати значний вплив на природні комплекси національного природного парку «Дністровський каньйон», національного природного парку «Хотинський», Галицького національного природного парку та низку об'єктів природно-заповідного фонду інших категорій.

Крім того, Проект планується реалізувати в тій частині Дністра, яка на сьогодні ще є незарегульованою. З кожним роком кількість природних незарегульованих річок в Україні зменшується, тому вони повинні бути максимально збережені та захищені від руйнування та забудови.

Незарегульовані річки – це прісноводні еквіваленти диких територій. Природні коливання стоку формують різноманітні річкові середовища існування, як в самій річці, так і біля неї. У багатьох місцях сполучені між собою незарегульовані річки відіграють ключову роль, змиваючи осад нижче за течією, приносячи біогенні речовини у заплавні ґрунти, підтримуючи заплави та дельти, які захищають від надзвичайних погодних явищ, а також надаючи рекреаційні можливості чи духовну реалізацію. Майже всюди, де залишились незарегульовані річки, вони є домівкою для вразливого прісноводного біорізноманіття. Греблі та інша інфраструктура загрожує цим незарегульованим річкам, оскільки вони створюють бар'єри, що спричиняють фрагментацію та зміну характеру течії. Також греблі впливають на рибу, які мігрують на довгі відстані, стаючи на заваді їхнім міграційним шляхам, ускладнюючи або унеможливаючи завершення їхніх життєвих циклів.

WWF Звіт «Жива Планета» 2016

Також Проект матиме політичні наслідки. Молдова занепокоєна планами України реалізувати Проект, що обмежить доступ Молдови до водних ресурсів, особливо у посушливий період.

Громадськість виступає категорично проти Проекту.

WWF наполягає:

- Перед розробкою планів щодо збільшення гідроенергетичних потужностей в Україні, необхідно враховувати цілі сталого розвитку та пріоритети для нашої держави.
- Також дотримання міжнародних зобов'язань має бути гарантоване.

7 червня 2017 р. Україна ратифікувала Договір між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про співробітництво у сфері охорони і сталого розвитку басейну річки Дністер, вчинений 29 листопада 2012 року в м. Римі (Договір ратифіковано Законом № 2086-VIII від 07.06.2017)

- Соціальні, природоохоронні та енергетичні потреби регіону повинні бути детально та прозоро розглянуті. І особлива увага має бути приділена напрямку енергозбереження та підвищення енергоефективності.
- З метою зниження соціальної напруги в регіоні, яка пов'язана з планами побудови каскаду Верхньодністровських ГЕС на Дністрі, необхідно врахувати думку місцевих громад.
- **Програма-2026 має бути переглянута та затверджена прозоро і у відповідності до чинного законодавства, підпадати під стратегічну екологічну оцінку, бути погодженою з усіма зацікавленими сторонами та громадськістю. Проект має бути вилучений з Програми-2026. Будь-які роботи щодо реалізації Проекту мають бути припинені.**

Для довідки:

Витяг з листа Міністерства екології та природних ресурсів України. Лист №5/1-8/6360-16 від 06.07.2016:

«Міністерство екології та природних ресурсів України розглянуло проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Програми розвитку гідроенергетики на період до 2026», розроблений Міністерством енергетики та вугільної промисловості, та повідомляє.

.... не можемо погодитися із передбаченим у розділі 5.8 проекту Програми будівництвом каскаду Верхньодністровських ГЕС.

У разі здійснення зазначеного будівництва буде знищено всі прируслові та руслові природні комплекси національного природного парку «Дністровський каньйон», частину природних комплексів національного природного парку «Хотинський» та Галицького національного природного парку, низку об'єктів природно-заповідного фонду інших категорій.

Території вищезазначених національних природних парків передбачається включити до Смарагдової мережі Європи, створення якої на території України передбачено Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Порушення природного стану цих об'єктів може призвести до зриву виконання зобов'язань України перед ЄС...»

**За додатковою інформацією
звертайтеся:**

Світлана Матус

Координатор з питань екологічної
політики

WWF в Україні